

Jak wspierać

mowę

dziecka?

1. Wygłupiaj się przed lustrem i w kuchni – czyli usprawniamy narządy mowy

Gimnastyka ciała to fundament zdrowia. A co jest fundamentem pięknej i wyraźnej mowy? Gimnastyka narządów mowy. Czyli czego? Buzi, języka warg, policzków, żuchwy, podniebienia miękkiego... Usprawnianie ich przyczyni się do wzmocnienia sprawności mięśni, a także do poprawnego wypowiadania kolejnych głosek, sylab, wyrazów, zdań. A co oprócz ćwiczeń przed lustrem? Naturalna gimnastyka buzi i języka! Czyli jaka? Dziecko również ćwiczy buzię podczas jedzenia, gryzienia, żucia twardych pokarmów, zlizywania z talerza, picia z kubka i przez słomkę. Zachęcaj dziecko do tego, by jadło samodzielnie.

2. Dmuchaj, chuchaj – czyli zabawy oddechowe

Wdech i wydech... – oddychanie. Z wdechem przychodzimy na świat. To czynność niezbędna nie tylko do życia, ale też do mówienia. Prawidłowy tor oddechowy warunkuje poprawną wymowę i prawidłowy rozwój narządów artykulacyjnych. Ćwiczenia wydłużające fazę oddechową wpływają na gospodarowanie powietrzem podczas mówienia. To wszystko bardzo ważne umiejętności.

3. Czytaj, opowiadaj, wymyślaj – czyli pobudzamy wyobraźnię, wzbogacamy słownictwo

O tym, że warto czytać dzieciom wie każdy. Dlaczego? Czytanie na głos stymuluje rozwój mózgu, pobudza ciekawość świata, rozwija wyobraźnię, zainteresowanie czytaniem, poczucie bezpieczeństwa, buduje więź i bliskość z rodzicem, kształtuje wrażliwość moralną, zapobiega uzależnieniom od urządzeń multimedialnych.

A jak czytanie dziecku wpływa na rozwój mowy? Wzbogaca zasób słów mowy biernej (rozumienie) i czynnej (mowa), poszerza wiedzę o świecie, ćwiczy koncentrację i pamięć.

4. Pięć paluszków rączka ma... – czyli rozwijamy małą motorykę

Motoryka mała to wszelkie ruchy palców i dłoni, ruchy o mniejszym zakresie, wymagające skupienia i koncentracji uwagi. Motoryka mała to: rysowanie, malowanie, pisanie, chwytanie, przenoszenie palcami, zgniatanie.

Co ma ręka do mowy? Istnieje związek pomiędzy rozwojem mowy a motoryką precyzyjną rąk. Ma to neurofizjologiczne uzasadnienie. W korze mózgowej ośrodki odpowiedzialne za ruchy ręki znajdują się w bliskiej lokalizacji z ośrodkami zawiadującymi ruchami artykulacyjnymi.

5. Układaj, dopasowuj, segreguj, kategoryzuj, odwzorowuj – czyli usprawniamy lewą półkulę mózgu

Czym są **ćwiczenia lewopółkulowe**? To wszystkie gry i zabawy, podczas których dziecko analizuje, spostrzega relacje, przetwarza linearnie, porządkuje, kategoryzuje, układa sekwencyjnie. Ćwiczenia takie rozwijają pracę lewej półkuli mózgu, która odpowiedzialna jest za mowę, czytanie, pisanie i funkcje intelektualne.

6. Słuchaj, reaguj, odtwarzaj – czyli rozwijamy funkcje słuchowe

Co ma słuch do mowy? Otóż, postrzeganie słuchowe (**percepcja słuchowa**) i ukształtowane funkcje słuchowe warunkują prawidłowy mowy. Rozwój tych funkcji rozpoczyna się już w okresie prenatalnym. A kiedy dziecko przyjdzie na świat, warto nadal dbać o stymulujące słuchowo otoczenie. Deficyty w tym obszarze mogą przyczyniać się do zaburzeń przetwarzania słuchowego, zaburzeń słuchu fonemowego, zaburzeń pamięci słuchowej, trudności z koncentrowaniem się na bodźcach słuchowych, zaburzeń mowy i komunikacji.

7. Wyginaj ciało, tupnij, podskocz, klaśnij – czyli rozwijamy motorykę dużą

Motoryka duża to wszystkie obszerne ruchy, w które jest zaangażowane całe nasze ciało lub jego znaczna część, np. ręce i nogi. Zatem chodź, skacz, biegaj, pływaj, jeździć na rowerze, hulajnodze, kręć hula hopem, skacz przez skakankę, czworakuj, czołgaj się ... na zdrowie! Aby dziecko mogło poprawnie wykonywać złożone ruchy motoryki małej (rysowanie, pisanie), powinno najpierw dobrze opanować proste ruchy z zakresu motoryki dużej (ogólna aktywność ruchowa).

Co ma ręka, noga do mowy? Ruchy całego ciała są powiązane z rozwojem mowy. Naprzemienne ruchy rąk i nóg stymulują te obszary mózgu, które są odpowiedzialne za mowę. Dlatego nie można spoglądać na dziecko w oderwaniu od jego całościowego rozwoju. Komunikacja językowa i motoryka to funkcje wyższych czynności mózgowych, które są ze sobą bardzo ściśle powiązane.

Bibliografia:

- **źródło: logopestka.pl**
- zdrowyprzedszkolak.pl
- Sadowska L. (2001): Wczesna diagnostyka zaburzeń rozwoju psychomotorycznego niemowląt oraz podstawy ich rehabilitacji [w:] Propedeutyka Pediatrii, (red.) Jankowski A. Wrocław.
- Sadowska L. (2001): Wczesna diagnostyka zaburzeń rozwoju psychomotorycznego niemowląt oraz podstawy ich rehabilitacji [w:] Propedeutyka Pediatrii, (red.) Jankowski A. Wrocław.